

A

B

C

D

E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Omsorg om funktionshindrade
Line Warming och Gunilla Ljungholm
tfn 508 05 209

Tjänsteutlåtande
15 maj 2005

1 (3)

Dnr - - 2005

Sammanträde 14 juni 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Skolprojektet Astrakan

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden föreslås att:

- ge avdelningen omsorg om funktionshindrade i uppdrag att söka finansiering för att genomföra projektet
- ge avdelningen omsorg om funktionshindrade i uppdrag att fortsätta planera projektet.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Lena Fax
avdelningschef omsorg om
funktionshindrade

Sammanfattning

Utifrån ett av avdelningens generella åtaganden har dagliga verksamheten Astrakan utvecklat en projektidé. Projektet riktar sig till skolbarn i en av stadsdelens skolor och ska genomföras i samarbete med avdelningen för barn, ungdom och skola. Barnen ska minst en gång per år få göra ett studiebesök på dagliga verksamheten Astrakan. Där kommer de, under en sjuårsperiod, att få information om utvecklingsstörning och om hur det är att arbeta med personer som är utvecklingsstörda. Informationen som barnen får kommer att anpassas till deras ålder, mognad och möjlighet att ta den till sig. Projektets syfte är att marknadsföra Astrakan som "en god arbetsplats", ge information om utvecklingsstörning för att minska fördomarna mot denna grupp och bidra till att det även i framtiden finns kompetent personal att rekrytera.

Ärendets beredning

- Ärendet utarbetats inom avdelningen omsorg om funktionshindrade.
- Ärendet har anmälts i Lokala handikapprådet den 23 maj 2005.

Ärendet

Bakgrund

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har i verksamhetsplanen för år 2005 fattat beslut om de generella åtaganden som gäller för avdelningen under år 2005. Ett av de generella åtagande handlar om att utarbeta arbetssätt för hur man ska marknadsföra sin verksamhet som den "goda arbetsplatsen". På dagliga verksamheten Astrakan har man utvecklat en projektidé, där man i samarbete med en av stadsdelens skolor ska driva ett långsiktigt informationsprojekt.

Historisk tillbakablick

Under 1850-talet fanns det enklare former av service men också privata föreningar som stod för en väsentlig del av stödet till personer med utvecklingsstörning. Det fanns inget brett samhälligt ansvar utan man svarade enbart för dem man tog hand om. Detta innebar ett avskiljande från familjer, skolor och arbetsliv för placering på de nya institutioner som växte fram. Detta präglade 1800-talet men också 1900-talets första hälft.

När det gäller de funktionshindrades rätt till integrering i samhället har det hänt en hel del för att förbättra deras levnadsvillkor. Alla har rätt till ett normalt liv. Det innebär att det normala livet, det liv som levs av andra, det ska också personer med funktionshinder ha rätt att leva. Flera lagar har tillkommit sedan 50-talet för att stärka de funktionshindrades rätt att leva ett normalt liv. Lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS) tillkom 1994. Då fick kommunen bl.a. ansvar för att personer med funktionsnedsättning får stöd och service för att kunna leva som andra, bostadsförsörjningen och en meningsfull sysselsättning. FN's generalförsamling antog 1993 enhälligt ett förslag om internationella regler (FN's standardregler) för personer med funktionsnedsättning som bygger på två viktiga principer. Det ena är att alla människor är lika mycket värda och att alla har samma rättigheter och skyldigheter. Det andra är skillnaden mellan funktionsnedsättning och handikapp. Skador och sjukdomar kan leda till funktionsnedsättningar som i sin tur kan bli handikappande i mötet med en otillgänglig miljö. Detta innebär att det är samhällets ansvar att i så stor utsträckning som möjligt anpassa omgivningen efter de förutsättningar som

människor med funktionsnedsättningar har. Standardreglerna ska ge personer med funktionsnedsättningar möjlighet att leva som andra.

Som alla icke institutionella omsorgsformer blev daglig verksamhet accepterad fullt ut under 1970-talet. Detta medförde en omfattande utbyggnad av dagcenter (nuvarande, dagliga verksamheter) som då lades i anslutning till befintliga arbetsplatser på orten.

Projektets syfte

Projektets syfte är att:

- ? marknadsföra dagliga verksamheten Astrakan som "den goda arbetsplatsen"
- ? att under en längre tidsperiod ge information om utvecklingsstörning för att därigenom minska fördomarna mot personer med utvecklingsstörning och genom information påverka ett framtida gymnasie/yrkesval
- ? bidra till att, i framtiden, kunna rekrytera kompetent personal för att ge personer med utvecklingsstörning det stöd och den service de behöver för att kunna leva som andra och garantera dem en bibehållen välfärd.

Under projektet kommer man att arbeta utifrån två viktiga frågeställningar:

- ? Hur påverkar kontakten med dagliga verksamheten Astrakan elevernas uppfattning om utvecklingsstörning?
- ? Kommer sju års kontakt med dagliga verksamheten Astrakan påverka gymnasie/yrkesvalet?

Genomförande

Projektet ska genomföras tillsammans med en av stadsdelens skolor. Projektet ska pågå under en sjuårsperiod. Det är därför viktigt att projektet är väl förankrat på avdelningarna omsorg om funktionshindrade och barn, ungdom och skola, hos respektive chefer, stadsdelsdirektör och även i stadsdelsnämnden. Detta för att säkerställa att projektet kan fullföljas även om en nyckelperson inom projektet t.ex. slutar sin anställning.

Projektet ska påbörjas under elevernas andra skolår och pågå under sju år. För projektet kommer två klasser att utses, en projektklass och en kontrollklass. Projektklassen kommer minst en gång varje år få besöka dagliga verksamheten Astrakan och få information om utvecklingsstörningar samt information om hur det är att arbeta med utvecklingsstörda personer. Informationen som barnen får i samband med besöken ska anpassas till barnens ålder, mognad och möjligheter att ta information till sig. Besöken ska planeras och utformas tillsammans med kunnig personal inom skolan. Tanken är att barnen efter sju år ska ha fått en helhetsbild av hur brukarna på dagliga verksamheten Astrakan lever, hur de bor, var de arbetar, vad de gör på fritiden etc. I samband med studiebesöken ska barnen få ökade kunskaper, tala om attityder och fördomar mot personer med utvecklingsstörning och om vårdarnas yrkesroll.

För att se om informationen påverkar barnen kommer en kontrollklass ingå i projektet. Kontrollklassen kommer inte få göra studiebesöken på Astrakan, de kommer inte heller få den information som projektklassen får.

Både barnen i projektklassen och kontrollklassen får, före och efter projektklassens studiebesök på Astrakan, besvara en enkät. Genom att jämföra svaren mellan projektklassen och kontrollklassen kan man se om informationen påverkar barnens fördomar och attityder mot personer med utvecklingsstörning. Hur attityderna och fördomarna förändras kommer att följas under hela projektiden.

Innan projektet startar kommer alla föräldrarna i de berörda klasserna få skriftlig och muntlig information om projektet. Föräldrar kommer att bjudas in till ett informationsmöte. Kontinuerlig information kommer att lämnas till föräldrarna under pågående projekt.

Nuläget

Projektet har presenterats för stadssdelsdirektör Anders Meuller, avdelningschefen för avdelningen barn, ungdom och skola samt Lokala handikapprådet. Samtliga är positiva och ställer sig bakom projektet. Diskussioner med en intresserad skola har påbörjats.

Arbetet med att knyta en auktoriserad forskningsledare till projektet pågår. Detsamma gäller finansieringen av projektet.

Förvaltningen synpunkter

Dagliga verksamheten Astrakan ska tillgodose behovet av anpassade arbetsuppgifter under dagtid för personer med utvecklingsstörning och som har ett litet till omfattande omvårdnadsbehov. En utveckling behöver kontinuerligt pågå för att finna nya former för att ge denna grupp det stöd och den service de har rätt till för att kunna leva som andra och delta i samhällslivet på lika villkor. För att kunna leva upp till detta, krävs bl.a. kompetent personal på dagliga verksamheten och inom alla de områden där utvecklingsstörda behöver stöd och hjälp.

Erkännandet av människor med utvecklingsstörning och se dem som fullvärdiga medborgare behöver öka. Genom en långsiktig informationsprocess hoppas man genom projektet kunna synliggöra dagliga verksamheten Astrakan som "den goda arbetsplatsen" och kunna väcka intresse kring yrken där man arbetar med utvecklingsstörda personer. Genom ökade kunskaper hoppas vi kunna bidra till att personer med utvecklingsstörning ska få möjlighet att leva ett fullvärdigt liv även då kommande generation blir verksamma i arbetslivet.

Att kunna rekrytera personer med rätt kompetens blir en av kommunernas största utmaningar i framtiden. En långsiktig informationsprocess riktad till skolbarn blir därför viktigt i både rekryterings- och integreringssyfte. Det blir även viktigt för att se om information från tidig ålder kan påverka kommande gymnasie/yrkesval.

Förvaltningen har för avsikt att komma med ytterligare information då ett förslag till finansiering finns.

Slutligen vill vi hänvisa till socialborgarrådet, Leif Rønnegrens uttalande: "*För att hitta nya medarbetare räcker det inte enbart med att se till gymnasieskolans avgångsklasser eller till dem som avslutar sina högskolestudier. Ska detta lyckas måste offentliga sektorn bli bra mycket bättre på att marknadsföra de kommunala yrkena*".
